

postati, da se enkrat že finančno stanje dežel izboljša!

Ruska „kultura“. Uradna statistika ruske vlade pripoveduje, da živi na Ruskem čez 144 milijone prebivalcev. Od teh jih zna samo 26% milijone čitati in pisati. Vseh drugih 118 milijonov je analfabetov. To je plod nasilne samovlade krvavega carja-batuške. Na eni strani neizobraženo ljudstvo, ki živi v temi in lakoti, na drugi bombe ustašev in na tretji policijske sablje ter kozaške nagajke, — to je velika slika ruske „kulture“.

Kronika. Socialni demokrati v Budimpešti so vprizorili žive demonstracije za splošno in ednako volilno pravico. — Vojna uprava je izdala zopet strogo naredbo proti trpičenju vojakov. Kaznovani bodojo od slej tudi predpostavljeni, ki ne naznajo takoj trpinčenje vojakov. — V Rosario Santo na Argentinskem so razpočile bombe. Dve hiši sta se razrušili. Revolucionirska stranka je imela tam svojo zalogu orodja.

Dopisi.

Hardek pri Ormužu. (V šolskih zadevah) Ljubi „Stajerc“, dolgo že nisi ničesar od našega kraja prinesel. Oprosti tedaj, da si danes tvojo imenitno krtačo malo izposodim. Ja vraga, bodeš vprašal, ali bodo moja krtača zadostovala, ako niso vaše hlevske metle dobre, da bi izčistile vse? Ali veš, ljubi „Stajerc“, danes imamo opraviti z nekimi boljšimi gospodi, ki zamorejo žalibog vsled potrežljivosti še danes vlogo med kmeti igrati. Ali troški za igro teh vlog so za vas prav občutni; in pri temu naj bi še počiščeno usta držali. Nam iz Hardeka in sosednjim občinam, ki spadajo v našo okoliško šolo, že dolgo marsikaj ne dopade. Čitalo se je že v nemških listih, kako žalostno je z našo šolsko mladino. Surovost fantičev postaja vedno večja, reda ni, komaj pridejo otroci iz šole, ko se že tepejo, kamenje mečejo in cele bitke vprizarajo, ja celo dogodilo se je, da je eden deček drugega z nožem sunil, tako da je moral par dni v postelji ostati. Ta nereditraja že par let, vkljub temu da je bil nadzornik iz Ptuja že 2 krat tukaj in je dal učiteljem, zlasti pa šolovodji Rajšpu navodila, kako se vzdržuje disciplino. Žalibog, da nič ne pomaga. Kajti nadučitelj Rajšp se pač za vse drugo briga, le za šolsko disciplino ne. Iz vseh mogočih sosednjih šolskih okoliš se je ormužkemu prvaku dr. Omulecu na ljubo šolske otroke skupaj nagnalo, da bi se dobilo ja dosti otrok za agitacijo za V. razred, medtem ko ima naša šola prostora za komaj 3 razrede. Potem bi se moralno zopet zidati, — seveda, kmet, ti pa plača! Kako naj bi mi iz Hardeka in všolanih občin naš denarje za druge tuje občine štvrtovali? Ali nismo vsled nesrečne šolske politike dr. Omuleca in tovaršev že dovolj zadolženi; ali hočejo ti ljudje iz kmetske kože jermenč rezati? Ali čakajte, kmetska pest je navajena dela in napravila bode konec tudi z vami! Božji mlini meljejo počasi ali zanesljivo. — Mi ne potrebujemo tujih otrok v naši šoli. Pač pa naj se našo deco dobro vzgaja, da ne bude podivjala in posorvela. — 8. marca naj bi se vršila seja krajnega šolskega sveta. Bila je postavno sklicana in v pravem času je došlo od 10 članov 9. Ko pa je načelnik hotel sejo otvoriti, vstal je šolovodja Rajšp in dejal, da manjka še župnik, brez katerega je seja neslepčna. Nezaslišano! Torej vodja šole pozna tako slabo šolske postave, da ne ve, pri kakem številu načočih je šolski svet sklepčen?! In advokat ter pravni učenjak dr. Omulec tudi ne? No, poznata postave prav dobro in če že ne dr. Omulec, pozna jih vsaj šolovodja. Ali izogniti so se hoteli neki prav neprjetnih zadev. Slutili so namreč, da hočejo kmetski člani šolskega sveta o razmerah med mladino na naši šoli govoriti in šolovodjo na svoje dolžnosti opozoriti. In to se ni smelo zgoditi! Tako je postal Omulec in zapustil z Rajšpom in drugimi člani sobo. Ker je zdaj z načelnikom vred le 5 članov ostalo, je postal seja neslepčna. Tako se dela od strani prvakov z nimi vbgom kmeti! Kadar hočemo kaj karati, kar se name in vsemi poštenimi ljudmi ne zdi pravilno, se nam s takšnimi nepostavnimi sredstvi usta zamaši! To je zahvala za to, da smo se pustili neštevilnokrat od prvaških vodij pri volitvah zapeljavati in proti ormužkim meščanom hujskati. To je zahvala, da smo prvakom pečeni krompir iz žrjavice jemali in se pri temu

lastne roke osmodili. Nam v sramoto, Ormužnom v špot! Prav nam je, ker smo se pustili od te vrste ljudi izrabljati in zaničevati. Ali čakajte! Tudi za vas pravake pride plačilni dan! Še enkrat vam bodi povedano: Kmetska pest je trda in dela vajena, zadela bode tudi vas!

Kmetje.

Sv. Barbara v Halozah. Dragi „Stajerc!“ Zelo nas veseli, da imaš take uspehe pri kritiki kaplana Jakeca Rabuzeka. Sedaj ima že kapo na prižnici in ko gre k oltarju maševati. Pa nekaj nam še ne dopade pri tem gospodu. Ima star zakrpan ter zamazan talar, ki je Abrahama videl. Pa Bog te je dal, saj naša fara ni tako uboga, da bi si kaplan ne imel s čim talarja kupiti. Tudi čevlje ima Jakec podvrjene. V nedeljo pa se nikoli ne brije svojih kosmin z lepega lica, lase pa ima že kakor kakšen koštrun. Gospod kaplanček tudi se rad ne križa, ker se pri litanijah nikoli ne križa, ko začne moliti; tudi amen mu v časi na prižnici v grlu zastane. Jakec že čuti, da ga haloška dekleta nimajo rade, ker je neki šivilji rekel, od katere je tirjal delo zaston: Ali ti nimaš duhovnikov nič rada?! — G. župnik, vi radi pobirate za cerkvene potreščine, boste tudi morali oznaniti ofer za kaplanov talar in čevlje. Ali ga ne morete za ušesa prijeti, naj si rajši kupi njegovemu stanu primerno oblike kakor vinograd za 1400 K.?

Iz Zg. Radgone. Naš navidezno mirni župnik se je začel le ravnat po svojem predhodniku. Osem let je zdržal brez verske gonje. Upali smo, da bo njegovo župnikovanje mirno. Zdaj pa deli po celi fari listke za „misijon“. V teh nas imenuje trdoščirne in pravi, da nas hoče podučiti v veri in poboljšati. Pustite g. župniku našo vero pri miru! Mi se ne bomo dali hujskati od tistih golobradih črnuhov s prezirnimi obrazimi, ki so pri zadnjih volitvah za celjski okrajni zastop silom pri vodovah pobirali pooblaštila za prvaško farško koalicijo, kakor je pisala „Tagespost“. Ti verski fanatiki in politički bedaki nimajo na nami nič poboljševati. Smo mislili, da je dovolj, da vsako leto v juliju tri dni straši kapucinar Benkec pri nas s svojo duševno revščino. Smo molčali o fabolah, ki jih je pravil babam v cerkvi, ker se ni spuščal v politiko. Tem izgubljenim sinom sv. Vinca bomo pa gledali dobro na prste. Babe so že naprej versko zblaznele. Stara K. je dala župniku za misijonare že 1 hl. vina, a farovška kuharica je pobirala zadnji teden po Črešnjevcih in Orehovcih jajca za misijonare. Svatovske so obetale sir pa smetano, šavenske pa perutino. Može, pozor! Ljudstvo ne daj se tako peklenko molzti! Martin in Aučka pa nujajte pamet in ne vpeljujte v skušnjavo naše potrežljivosti!

Iz Slov. Goric. Strmeli smo, ko smo zvedeli, da se je vaša nekdaj „vzorna“ bolfenska fara po zaslugi „kmečkih zvezarjev“ modrijana paša Lubeca in pomagačev in Anike Tankoslave spremenila v kazensko faro, oziroma ne bo več samostojna fara ampak franciškanska podružnica. To je tudi želja kn. šk. ordinarijata. Saj ste Aniko pri vsakem zlobnem dejanju podpirali ter zvesto po njenih naukah ravnali in hodili k škofu za gnusa Ilešiča prosi, naj vam ga zopet nazaj da, namesto za drugega boljšega duhovnika. Uresničile so se Ankine besede, da bo vas farane tako razdražila in zdivjala, da ne boste nobenega župnika več dobili. Zdaj pa le trpite kar ste si zasluzili!

Naprednjaki iz sosedne fare.

Ljutomer. Opominjamo vse tiste, kateri so odkodovani pri okrajinu bolniških blagajni, naj se oglasijo in naznajo svojo škodo. Karba mora priti pred sodnijo; saj je že zdaj dognano da je čez 1000 K. poneveril. Ta klrikalni prvak in velik sovražnik vseh naprednjakov in Nemcov, kateri si je menda z ukradenimi denarji svoje gospodarsko polje krasno olepljal, (posebno vinoigrad) bi se gospodaril in kradel dalje ako ga ne bi roka pravice zasačila. Ljudstvo zopet iz tega vidi, kam ga ti „voditelji“ vodijo, zategadelj otresi se, kmet, obrtnik in delavec od teh pijač in podaj roko tistem, kateri ti je res prijatelj tudi v tvojem žalostnem položaju. — Ravnakar nam je došla še brzjavka, da so tatinškega Martina Karba vendar zaprli. Zdaj piha torej kašo. Seveda se je takoj „pritožil“ in postal je tudi „bolan“; pa mu ne bode pomagalo. Doslej je dokazano, da je poneveril ta

vodja prvakov 1.300 kron. Ali resnično poverjena svota je gotovo 10 krat večja! Prijetje njič več!

Vsišveti pri Ormužu. (Pogreb Radecky-ranca.) Pred nekaj dni so pokopali v Ormužnem graščinskega nadviničarja in Šaferja g. F. Vicha. Pokojnik je bil dolgoletni služabnik graščine eden redkih veteranov, ki so še pod Radeckim služili. Čast njegovemu spominu! Zemlja mu bodi lahka! Da počasti pokojnika, udeleži se je pogreba tudi veteransko društvo iz Vodice v uniformi in z godbo. Sorodniki pokojnika so društvenike potem v gostilno povabili. Ali temu se je zoperstavil zapisnikar, zato kramar Petovar iz Ivanjkovcev, češ „v to krščeno gremo, ako hočete pojedimo v tisto, katerem sem jaz imenoval“. Lepo! Kako pride ta mladobrazni Petovar do tega, da komandira čez ljubnost in denar drugih ljudi? Kako more Petovar sploh član veteranskega društva? mladi mož ni nikdar cesarja služil in ne razume puške od stare sablje. Naj si raje mokri iz ušes obriše, predno bo zapovedal starim, služenim vojakom. Seveda igra tukaj politično vlogo. V nemško gostilno so hoteli sorodniki tovariše peljati. Mi pa vprašamo: Kaj ima potika z veteranskim društvom, kaj s pogrebom pijačo opraviti? Čudimo se le, da ni nobedov mlečoboznež rešenico povedal. Posledica je, da so se veteranci raztresli. Tako je mlečoboznež tovarišto in s tem spomin pokam na nega starega vojaka. Sramotno!

Teržiše pri Rogaški Slatini. Dragi „Stajerc“! Vzemiti za nas vboje kmete malo prostora, v sobo pojasni javnosti razmere našega občinskega predstojnika Smoleta. Ta mož je več kot piščak držen; prišli smo k njemu po shodu, katere pust je priredila „Stajerc“ stranka pri naski Slatini. Govornikom res vsa čast in srčna hvala za njih trud! Nobena druga stranka se ni mislila nas vboje zapušcene in nesrečne po toči pri prišli dete posestnike potegnila, kakor „Stajerc“ takšna stranka, čeprav je baje naš gospod Korošec nabolj obetale, da bode same prišle z knjigo in svinčni redile kom in vsakega zapisala, kateri je bil na shod kranjski. Nismo se ga bali, šli smo; z veseljem smo pospali, da so živstne govornike in enoglasno smo prečisti stiral zoper kaplana Korošca, da ga ne bode revje nikdar več volili v državni zbor. In v gospodarju tudi z Korošec, magari če iz prižnica dol skočite cerkevne vemo kaj storite, — kadar bode „Stajerc“ naša stranka zopet shod sklical, ne bodo smeli v nemiru vprašati ali smemo iti ali ne. Tisto klerikal desete smolo v Teržišu pa opozorimo, da ako bodo ravnal enkrat svoje kočo po dnevi, ko so uradne zapiral pred nami občinskim možim in ženskam pač če ga bodo drugače za njegova kosmatu ne pravijo prijeli... Gospod Stojnšek je bil za nas vboje kmete poštena duša, naj mu bode zemlja lahka. Tih opomni ni nikdar nobenega ven podil iz hiše, kakor možkar, ki ga imamo zdaj na našem članskem stolu. Hvala Bogu, čas se bliža, da je nas Smola birco in da se ga enkrat iznebimo, z zlatom.

Od St. Petra na Medvedovem selu. Tu se sve se sploh trdi, da ima „Stajerc“ iz naše udobne samo tri dopisnike, prosim Vas lepo, sprejmite da če še mene kot četrtega poročevalca. Veselilo 8. maja bode, če budem bral cel moj dopis tiskan. Tisti „Stajerc“, ker stem pokazem, da nisem državni zadnje moke. Mi kmetje imamo le ob nedelji zavrniti nekaj časa, kaj pisati, ob delavnikih nas voditi od ranega jutra do poznevečera goni. Naziv zvezni. Vam imam veselo novico, da Vaši do razlage v „Stajercu“ niso bili zastonji pisani. Nihvala ženske, mlade in stare, lepe in grde, vedeni za zni povedovati, da je naš župnik Golmšek iz tem naveden, da je pri nas pot zagazil. Rekel je, da delat; mislil, da smo Šantpeterčani še neumni ljudje izvedeli, da bode z nami pometali, kakor se mu bude eden izdelo. On se hoče neki čisto poboljšati in Morebit sedaj zanaprej po Kristusovih naukah živeti orglje. Hvala Bogu, smo rekli kmetje zadnjo nedeljo na iz cerkve grede. Neki mu je žal in teško je oni arcu, da našega organista Stefeka Kunšiča veli mislim bolj spoštujanje, kakor njega. Naš organist Štefan prikazuje kmetje boljševje, ja rekel bi, iz najboljše. Vse je bine v tem kraju, pošten, miren in tih človek nam je. Ima dva brata, ki sta učitelja, Janez in Tomaz v Konjicah. Vsake počitnice se teh dveh boljševje, gospodov domu veselimo. Tičita vedno v učnih knjigah, sta visoko učena, ter se s kmeti prijave dve leti povgavarjata ter podučujeta na umnem kaj je zdaj

tijstu, o umni živinoreji, sadjarstvu, zraven pa nas prigovarjata k snagi in k redu. Ošabnosti in prepričila tva dva Kunštiča ne poznata. Njihov pregovor je: „Preprin v sovrašto je iz pekla, ljubezen je od Boga.“ O kako bi mi bili srečni, ko bi naš župnik Gomilšek se res hotel po teh dveh gospodih ravnati! Obadva pomagata kmetom tudi z denarji, vi Gomilšek nas pa samo gulite. Bernja je prepovedana ter plačujemo Vas v davkarjah, ali vedno nas nadlegujete za bernjo kakor kak ekskutor ter pravite, da bode to za petečne maše za lepo vreme. Tone, Tone, kako pa mašo berete, ko nam toča vse pobije, tako da nas boste res spravili na beraško palico. Vi imate velikansko stanovanje za tri kmetiske familije, vrt, njive, travnike, gozdove in vingrad, pa — brez otrok. Vsak mesec še iz davkarje mastno plačo iz naših žuljev, in vsak dan za pol ure maše še dve kronci. Za Boga svetega. Ni zastonj rekel pred 3 tedni neki kmet: Skoro se bomo našega fajmoštra sramovali, tako nas beračijo in spravili nas še bodo ob vero.

Iz Črne na Koroškem. Dragi „Štajerc“, prosim Te za malo prostora v Tvojem cenjenem listu, da Ti naznanim, kaj se tukaj pri nas godi. Posebno v letošnjem pustu so naši klerikalci dobro napredovali. Kolikor neumnosti sami ne napravijo, pomagajo jim to še drugi. Po želji tukajšnjih klerikalcev, so prišli namreč igralci iz Globasnice dne 22. srečana l. l. torej v soboto zvečer in v nedeljo popoldne so igrali. Takšni igri jaz pač pravim, da ni vredna piščavega orha. So pač denarjev potrebovali za pust in so bili lakomni na tiste svitke kronice, ki si jih ruderji s trudem pridelajo. Pa so se zmotili! Svetujemo vam, ostanite rajši doma, mislim da imate tudi dosti dela, kakor da bi prišli večkrat take neumnosti in bedarije uganjeti; takšne igre pač niso vredne počenega groša. Je bilo pač veliko lepši na veselici, ki so jo predile tukajšne gospe z imenom „Damenkränzchen“ in tudi vstopnina ni bila tak visoka, pa so vendar dobole lepo sveto denarcev, katerih čisti dobiček so nekaj darovale za občinske reweže in požarni brambi, zakar jim gre čast; tudi za nove orgle so darovale za našo farno cerkev. Nadalje se je uredila postava za gostilne naše vasi. Zavoljo večkratnih tepežev in nočnih nemirov smejo biti gostilne odprte samo do desete ure zvečer. Gostilnari, ki se ne bojo ravnali po tem ukazu, bojo ostro kaznovani. Seveda to jih ni všeč! Torej kar je črno, je pač črno in gliba vključno štriba; klerikalci vedno pravijo, da so njih početja na katoliški podlagi. Vprašam vas, ali je to tudi na katoliški podlagi? Tih opazovalec.

Gutenstein. Dragi „Štajerc!“ Moram ti naznani, da smo že večkrat čitali v časopisih, da je naš Grafenauer, drž. poslanec, bil odlikovan z zlatim križečem, in smo si mislili, kako da se sveti ta križec. Nismo vedeli zakaj da ga je dobil in zdaj smo videli, da ga nima; mislimo da ga je kdo ima, ga tudi lahko pokaže. Dne 8. marca je bil tukaj v Guštajnu v gostilni p. d. Tirolcu zbor in je prišel g. Grafenauer kot državni poslanec nam povedati, kaj da se v državem zboru godi. Mož nam je povedal, da je tudi on glasoval za avstro-ogrsko zvezo, kjer drugače ni moglo biti (?) in nam razlagal, kakšni „dobiček“ ima Avstrija od tega. Hvalil se je, da je on prordil z svojim predlogom za znižanje davka na sladkor (kar je laž!). Potem nam je povedal, da on resnično zna orgle delati; pa saj je prav, da jih zna, kjer se jih je izdušil; on orgle, drugi pa kaj drugače, vse eden obrt bi imeli premalo dela ali zasluga. Morebiti si je mislil, da si bomo kar pri njem orgle naročali. Tudi delavce je precej povabil, da on se jim (nam) ne bo priklanjal, da toliko je on že, da se mu ni treba priklanjati; pa mi mislimo, da mi tudi ne potrebujemo njegovega priklanjanja, pa tudi ne njegovega hvalisanja. Vse je bilo veliko več hvale, kakor resnice. Kar nam je razlagal, se je samo hvalil; ko že ni mogel dalje, je rekel, da v 30 letih bo že boljše! .

Slovenji Plajberk. Nad vse zanimiva in črez dve leti tekoča pravda zaradi Jurjovcove hiše je zdaj končana, pač ne v čast Gregor Maurerju oziroma njegovemu zastopniku dr. Brejcu. Veste,

draghi bralci „Štajerca“, bilo je pa tako-le: Preje omenjeni g. Maurer je imel svojo hišo; ker pa ni znal gospodariti, zapel je kmalu „boben“ in hiše ni bilo več. Ali čeprav je mož precej učen (to se mu vidi na prvi pogled, ker nosi za ušesom svinčnik in iz žepa mu pa moli „colstob“) vendar je misil postati še enkrat kmet; zato je šel kupovat od Ane Maurer vlg. Jurjove hišo. Ali ker mu jo pa ni bila koj volje prodati, začel je in vložil tožbo in potem se je pa začel pravdati. Seveda mu je pomagala celo prvaška banda, na čelu ji celo župan, ali klerikalci so imeli smolo! Postava namreč pravi, da mladoletnim otrokom se ne sme nič vzeti, ker je mati vdova. Mož ki je že marsikat učinil, kar se ne strinja s krščanskim življenjem, pa stoji v prvih vrstah klerikalne armade! Klerikalna stranka je pa lahko ponosna na takega — „patriota“. Čudno se nam pa zdi, da se je zavzemal za to pravdo tudi njegov oče, čeprav mu glava že k tloni sili, in bo že kmalu trikrat „majoren“, ali pamet ga pa še ni srečala. Boljši bi storil, ko bi povedal svojemu sinu, da je — „zatiranje udov in sirot“ vnebovpijoči greh. Zdaj se pa poprašuje, kdo bo plačal stroške, ki so narasli čez 3000 kron vseled pravdanja? No, pa saj dr. Brejco ne računa „veliko“... Nekteri pravijo, da boste plačali polovico naš bogati župan, ki je imel tudi prste zraven ...

Iz Amerike. 16. srečana 1908. Drago mi uredništvo „Štajerca“! Napisal sem Vam moj dopis z željo, da ga natisnete v svarilo mojih rojakov v širni Avstriji, kateri so namenjeni potovati v Ameriko. K temu me je dovedel dopis Vašega cenj. lista št. 5. „Izseljevanje v Parano“. Dopisnik se jako moti, da bi zadostovalo za osnovanje kmetijstva 1000—2000 kron premoženja; kakor me večletne skušnje podučujejo, se rabi za omenjeni začetek najmanj 2000 dolarjev, to je 10 000 K, ako hoče v Paramikmetijstvo začeti. Zemlja je sicer po ceni, kakor piše dopisnik, a zemlja je divja, neobdelana, s panjovanjem in ternjem obraščena; manj kot 160 akrov se navadno ne proda in to sveto treba v 5 letnih obrokih plačati. Manjši kmetijstvo tudi ni vredno začeti, ker se ne izplača. Ako si hoče naseljenec enako kmetijo osnovati, stane „mesinarija“, to je orodje, konji, za silo stanovanje, itd mi je še zgoraj omenjena sveta prekratka. Nadalje svarim mi ljube rojake, da ne potujejo v Kanado, (Nord. Amer.) ker tam se jim ista priložnost ponuja; zemlja na razpolago in jako po ceni, a s praznimi rokami zopet ne gre. Ker sem o večih slučajih podučen, naj vam navedem le enega: Moj najbližnji sosed, zapeljan po agentih, šel je pred 3. meseci v Kanado, načajoc se naglega napredka in bogatstva; prodal je svojo hišo pod pogojem, da sme še njegova družina za 3 meseca v nje stanovati; za hišo dobil je 4000 kron in s temi je poskusil svojo srečo. Po preteklu enega meseca piše nazaj žalostno pismo, da bi bil kupec njegove hiše tako dober, da mu hišo nazaj prepusti; če se njega ne more smiliti, naj se smili njegove družine, da tam si on nikar ne more s svojimi kronami nobene kmetije osnovati, da prej ko si divji svet obdeli in kupi potrebitno orodje, konje in stanovanje, bi rabil najmanj 2000 dolarjev, to je 10.000 kron. Nadalje svarim moje rojake, naj se letos nobeden nikakor ne da preslepi agentom in se podati v Ameriko, naj si bo v kateri kraj hoče. Kajti v Ameriki imamo letos slabe čase. Temu dokaz je, da se ljudstvo trumoma vrača v svojo domovino, to pa ker večinoma vsa podjetja počivajo, toraj ni dela in ni jela. Veliko je tukaj takih revežov, ki bi radi šli v svojo domovino in ne morejo, ker ne dopuščajo denarne razmere. To za prevdarek mojim rojakom v milji domovini. Konečno želim tebi, ljubi „Štajerc“, veliko napredka, mnogo naročnikov in predplačnikov!

Vaše delo bode blagoslovil Bog,
Ob času rešil Vas bo tuš nadlog
A hudo treba se boriti,
Če hočte se osvoboditi!

John Debelak, vaš naročnik.

Novice. Dva velepomembna shoda.

Preteklo nedeljo sta se vršila na Rogashki in Slatini in v Mestinju dva velepomembna

shoda napredne naše stranke, ki razsvetljujeta bengalično dejanski položaj na Sp. Štajerskem. Dokazujeta nam nameč, da so prvaške stranke „velike“ le vsled svojega grdega nasilja, da je ljudstvo do dnu srca nezadovoljno s svojimi prvaškimi poslanci in da je revščina ljudstva prišla do vrhunca. Obadva shoda sta sprejela skoraj ednoglasno sledeče rezolucije:

Nezaupnica posl. dr. Korošcu.

Mi danes zbrani kmetje Šmarskega okraja izrekamo našemu državnemu poslancu g. dr. Antonu Korošcu našo nezadovoljnost in za v bodoči naše nezaupanje. Gospod poslanec je po točni škodi na shodu v St. Petru na Med. selu javno trdil, da je na Dunaju toliko denarja in da se more vsakemu po toči ali povodnji prizadeta škoda od vlade poravnati in da je to že dosegel.

Sedaj pa so pomilovanja vredni poškodovanci ali niti ali pa smešno male podpore dobili, medtem ko so poškodovanci v drugih spodnještajerskih okraji dobili lepo podporo.

Ta rezolucija, ki izreka dr. Korošcu v njegovem lastnem volilnem okraju polnoma nezaupanje, se je sprejela v gostilni „pri pošti“ v Rog. Slatini od okoli 300 kmetov ednoglasno, v gostilni g. Smeha v Mestinju pa od čez 300 kmetov z vsemi proti 6. glasovi. Pomisliti pa je, da je bilo na obih shodih prav veliko klerikalnih zvezarjev, ki so sami proti Korošcu glasovali. V Mestinju je najmanje 150 klerikalnih kmetov in kaplana Korošcu nezaupnico izreklo! To da misliti... Ali Korošec se zanesе na svoje farovje in ne bode to storil, kar bi drugi pošteni poslanci v takem slučaju storili... Ali naprej!

Gled podpor vsled toče

se je sprejelo na obih shodih ednoglasno tole rezolucijo: »Mi v velikem številu zbrani kmetje odločno protestiramo zoper popolno nezadostno v dostih slučajih celo smešno malo podporo po točni škodi in prosimo c. k. namenskištvo v Gradcu, da nam nemudoma izposluje naši škodi primerno podporo, kakor so isto dobili razni drugi okraji na Spodnjem Štajerju.

Zahajevamo pa tudi, da se podporne komisije ne sestavljajo samovoljno in strankarsko in da se v te pošlejo kmetje našega zaupanja, kateri se naj kakor v drugih slučajih zopravežejo; vinarski instruktor in zaupnike pristojne kmetijske podružnice pa se naj od vlade imenujejo kot udej podporne komisije. Nadalje protestiramo odločno, da se rabijo v slučaju elementarne škode o rožniki kot »najbolj merodajni pozivedovalci in strokovnjaki«, ker tem gospodom v pretežni večini manjka potreben kmetički znanje. Vsa čast našim oroznikom v izpolnjevanju njih težke službe; — ali po toči prizadetega kmetu še vrhutega na višje povleje z bajonetom dražiti, je pa sramotno znamenje sedanjega veka. Edini naši zaupniki so in ostanjejo pošteni, značajni, zavedni in napredni kmetje.

Ta res prepotrebna rezolucija se je sprejela na obih shodih ednoglasno. Celo najbolj zagrizeni klerikalci so morali zanjo glasovati. Kajti vsak resnično misleči kmet je danes prepričan, da se podporo po toči prizadetim poslancim krije v deli.

Zavarovanje proti nezgodam.

O tej stvari se je sprejelo na obih shodih ednoglasno sledečo rezolucijo: »Danes v velikem številu zbrani kmetje odločno zahtevamo, da se poklicani faktori, v prvi vrsti naši poslanci takoj brez odlokova zato potegujejo, da pride na dnevni red postava o ustanovitvi splošne državne obligatne monopolne zavarovalnice zoper vse nezgode, kakor ogenj, toča, povodenje, mraz, pogin živine itd. Pozivljamo naše poslane, da smatramo to našo zahtevo kot resno in kot zadnji klic, ker mi smo sesti doseganje brezuspešne dostikrat našim zahtevam naravnost nasprotne politike naših poslancev. (avstro-ogrski nagobd, srbske meje itd.). Zdrame se toraj, vi visoko blagorodni, in ne mislite, da Vas je stradajoči kmet posiljal samo po nezaslužene dijetje v cesarski Beč, — v državno zbornico...«

Brez razlike strank so vse kmetje za uvedbo take zavarovalnice glasovati. Judje naj si iščajo svoje denarje kjerkoli, — kmetski groši naj ostanejo kmetu! V Mestinju pa se je sprejela poleg teh treh še četrta rezolucija, ki se tiče bivšega Šmarskega okrajnega sodnika g. dr. Wagnerja. Ta sodnik je bil mož za ljudstvo in njegov boj proti oderhom je koristil tudi celemu ljudstvu. Ali gotovi zagrizeni gospodje od „narodne stranke“, ki nimajo drugih skrb, nego sodnijska imenovanja, so pričeli